



**МІНІСТЕРСТВО  
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ  
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 289-86-22, (044) 289-70-60,  
E-mail: info@mlsp.gov.ua, сайт: www.msp.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37567866

від \_\_\_\_\_ 20\_\_ р. № \_\_\_\_\_

На № \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

**Секретаріат Кабінету Міністрів  
України**

**Ю. Власюк**

foi+request-108183-  
f0a0242a@dostup.pravda.com.ua

Міністерство соціальної політики на виконання доручення Секретаріату Кабінету Міністрів України від 06.02.2023 № 2676/0/2-23 розглянуло в межах компетенції повторний запит на отримання публічної інформації Ю. Власюк стосовно порядку призначення та виплати пенсії у зв'язку з втратою годувальника для члена сім'ї загиблого/померлого ветерана війни та на доповнення до листа Мінсоцполітики від 12.01.2023 № 21/0/3-23 (копія додається) повідомляє.

Закон України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб” від 09.04.1992 № 2262-ХІІ (далі – Закон № 2262) визначає умови, норми і порядок пенсійного забезпечення громадян України із числа осіб, які перебували на військовій службі, службі в органах внутрішніх справ, Національній поліції, Національному антикорупційному бюро України, Службі судової охорони, державній пожежній охороні, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, органах і підрозділах цивільного захисту, податковій міліції, Бюро економічної безпеки України чи Державній кримінально-виконавчій службі України, та деяких інших осіб, які мають право на пенсію за цим Законом.

Члени сімей військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію за Законом № 2262, які загинули чи померли або пропали безвісти, мають право на пенсію в разі втрати годувальника згідно Закону № 2262.

Пенсія в разі втрати годувальника призначається кожному непрацездатному члену сім'ї, який має право на таку пенсію (стаття 41 Закону № 2262).

30  
1023011541  
07001



АСУД "ДОК ПРОФ 3"  
МІНСОЦПОЛІТИКИ  
86/0/3-23 від 21.02.2023  
КЕП Марчак Дарія Миколаївна  
58E2D9E7F900307B04000000BC0835005C4DA700  
Підписано: 21.02.2023 19:52:36



Закон України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” від 09.07.2003 № 1058-IV (далі – Закон № 1058) визначає умови, норми і порядок пенсійного забезпечення застрахованих осіб – фізичних осіб, які відповідно до цього Закону підлягають загальнообов’язковому державному пенсійному страхуванню і сплачують (сплачували) та/або за яких сплачуються чи сплачувалися у встановленому законом порядку страхові внески на загальнообов’язкове державне пенсійне страхування

Якщо ветеран війни був застрахованою особою відповідно до Закону № 1058 та мобілізованим до лав Збройних Сил України, то в разі його загибелі члени сім’ї мають право на пенсію у зв’язку з втратою годувальника згідно Закону № 1058.

Особам, звільненим з військової служби, іншим особам, які мають право на пенсію за Законом № 2262, та членам їх сімей може призначатися (за їх бажанням) пенсія на умовах і в порядку, передбачених Законом № 1058

Військовослужбовцям, особам, які мають право на пенсію за Законом № 2262 та членам їх сімей, які одночасно мають право на різні державні пенсії, призначається одна пенсія за їх вибором. У разі якщо особа має право на отримання пенсії відповідно до Закону № 2262 та Закону № 1058, призначається одна пенсія за її вибором.

Питання щодо подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій, крім пенсій військовослужбовцям строкової служби та членам їхніх сімей, регулюються Порядком подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб”, затвердженим постановою правління Пенсійного фонду України від 30.01.2007 № 3-1, зареєстрованою в Міністерстві юстиції 15.07.2007 за № 135/13402 (зі змінами) (далі – Порядок № 3-1).

Відповідно до Порядку № 3-1 заяви про призначення пенсії у разі втрати годувальника подаються членами сім’ї померлого годувальника, якому на момент смерті не було призначено пенсію, до органів, що призначають пенсії, через уповноважені структурні підрозділи міністерств та інших органів.

Якщо померлому годувальнику вже було призначено пенсію, заява про призначення пенсії у разі втрати годувальника подається до органу, що призначає пенсії.

У разі, якщо особа, якій призначається пенсія у разі втрати годувальника, є неповнолітньою або недієздатною, заява про призначення пенсії подається законними представниками за місцем їх проживання.

Для призначення пенсії в разі втрати годувальника подаються такі документи:

заява;

копія свідоцтва про смерть годувальника;

витяг з наказу про виключення годувальника зі списків особового складу у зв’язку зі смертю;

30 1023011541 07002



висновок про обставини загибелі чи смерті внаслідок поранення, контузії, каліцтва, одержаних під час проходження служби при виконанні службових обов'язків (обов'язків військової служби);

довідка уповноважених органів з місця проживання про перебування членів сім'ї на утриманні померлого (загиблого) годувальника або рішення суду про перебування на утриманні;

документи, передбачені абзацами третім, шостим – дев'ятим пункту 7 Порядку № 3-1.

Для призначення пенсії в разі втрати годувальника особам, зазначеним у пункті „а” статті 30 Закону № 2262, додатково подаються такі документи:

копія свідоцтва про народження;

довідка з навчального закладу про навчання із зазначенням дати його закінчення, а також про перебування на повному державному утриманні;

довідка лікарсько-консультативної комісії про визнання дитини інвалідом або довідка МСЕК про визнання особи інвалідом з дитинства;

копії свідоцтв про смерть батьків або інші документи, які підтверджують відсутність батьків (у разі призначення пенсії братам, сестрам, онукам);

рішення суду про всиновлення;

копія рішення про опіку чи піклування (у разі призначення пенсії дітям, які втратили обох батьків).

Для призначення пенсії в разі втрати годувальника батькам, дружині (чоловіку), зазначеним у пунктах „б”, „в”, „д” статті 30 Закону № 2262, додатково подаються такі документи:

копія свідоцтва про шлюб;

довідка МСЕК про визнання особи інвалідом;

копія трудової книжки або довідка органів державної податкової служби про облік платника податків - суб'єкта підприємницької діяльності (для осіб, зазначених у пункті „д” статті 30 Закону № 2262.

Для призначення пенсії в разі втрати годувальника батькам, дружині (чоловіку), діду та бабусі, зазначеним у пунктах „б”, „в”, „г” статті 30 Закону № 2262, додатково подаються такі документи:

довідка МСЕК (за наявності групи інвалідності);

копія свідоцтва про народження померлого годувальника або рішення суду про встановлення родинних стосунків;

довідка уповноваженого органу з місця проживання або рішення суду про перебування на утриманні померлого годувальника (для призначення пенсії вітчиму або мачусі).

Уповноважений структурний підрозділ у 10-денний термін з дня одержання заяви про призначення пенсії оформляє всі необхідні документи і своє подання про призначення пенсії, ознайомлює з ним особу, якій оформлюється пенсія, і направляє до органу, що призначає пенсії за місцем проживання особи.



Орган, що призначає пенсії, розглядає питання про призначення пенсії або про відновлення виплати раніше призначеної пенсії, а також про переведення з одного виду пенсії на інший при зверненні особи з відповідною заявою.

Не пізніше 10 днів після надходження заяви з необхідними для призначення документами орган, що призначає пенсію, розглядає подані документи та приймає рішення щодо призначення, або про відмову в призначенні пенсії.

Водночас інформуємо, що умови призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника відповідно до Закону № 1058-IV визначено статтею 36 зазначеного Закону.

Пенсія у зв'язку з втратою годувальника призначається непрацездатним членам сім'ї померлого годувальника, які були на його утриманні, за наявності в годувальника на день смерті страхового стажу, який був би необхідний йому для призначення пенсії по III групі інвалідності.

Питання щодо подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до Закону № 1058, регулюються Порядком подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до Закону України „Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування”, затвердженим постановою правління Пенсійного фонду України від 25.11.2005 № 22-1, зареєстрованою у Міністерстві юстиції України 27.12.2005 за № 1566/11846 (зі змінами) (далі – Порядок № 22-1).

Відповідно до Порядку № 22-1 заява про призначення пенсії особам, а також членам сім'ї у зв'язку з втратою годувальника, який працював на (в) підприємстві, установі, організації, може бути подана через уповноважену посадову особу підприємства, установи, організації (далі - посадова особа) за місцезнаходженням такого підприємства, установи, організації.

До заяви про призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника подаються документи померлого годувальника, перелічені в підпунктах 2, 3 пункту 2.1 розділу II Порядку № 22-1.

Також надаються такі документи:

документ, що засвідчує реєстрацію у Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків (крім осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) особи, якій призначається пенсія (надається у разі відсутності в паспорті громадянина України або свідоцтві про народження інформації про реєстраційний номер облікової картки платника податків), та померлого годувальника (надається у разі, якщо особа, яка звернулася із заявою про призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника, має такі документи);

свідоцтво про народження або документ, що посвідчує особу, зазначений у пункті 2.9 розділу II Порядку № 22-1, якій призначається пенсія;

документи, що засвідчують родинні стосунки члена сім'ї з померлим

**ГОДУВАЛЬНИКОМ;**

МІНСОЦПОЛІТИКИ

86/0/3-23 від 21.02.2023

КЕП Марчак Дарія Миколаївна

58E2D9E7F900307B0400000BC0835005C4DA700

Підписано: 21.02.2023 19:52:36

30 1023011541 07004



свідоцтво про смерть годувальника, або рішення суду про визнання його безвісно відсутнім чи оголошення його померлим, або інформація з Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин;

документи про вік померлого годувальника сім'ї за відсутності таких даних у свідоцтві про смерть чи рішенні суду про визнання годувальника безвісно відсутнім або оголошення його померлим;

довідки загальноосвітніх навчальних закладів системи загальної середньої освіти, професійно-технічних, вищих навчальних закладів, закладів освіти за кордоном про те, що особи, зазначені в абзаці другому пункту 2 частини другої статті 36 Закону № 1058, навчаються за денною формою навчання;

документи про те, що чоловік (дружина), а в разі їх відсутності - один з батьків, дід, баба, брат чи сестра померлого годувальника незалежно від віку і працездатності не працюють і зайняті доглядом за дитиною (дітьми) померлого годувальника до досягнення нею (ними) 8 років;

відомості про місце проживання;

документ про перебування членів сім'ї (крім дітей) на утриманні померлого годувальника.

До заяви про призначення пенсії в разі втрати годувальника членам сім'ї особи, яка загинула (померла) внаслідок поранення, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час безпосередньої участі в АТО/ООС або під час безпосередньої участі в обороні України у зв'язку з військовою агресією російської федерації, додаються документи згідно з Порядком надання статусу члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23.09.2015 № 740 (при призначенні пенсії відповідно до Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб” членам сім'ї осіб, зазначених в пунктах „є” та „є” статті 3 Закону № 2262).

За документ, що засвідчує факт перебування на утриманні непрацездатних членів сім'ї, приймаються відомості про місце проживання (разом з годувальником за однією адресою), зазначені у пункті 2.22 розділу II Порядку № 22-1, або документи, видані відповідно до чинного законодавства за місцем проживання особи, зокрема органом місцевого самоврядування, що підтверджують такий факт.

У разі неможливості надати такі документи факт перебування на утриманні померлого годувальника встановлюється у судовому порядку.

За документ, який засвідчує, що особі встановлено статус ветерана війни, особи, на яку поширюється чинність Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, та особи, яка має особливі заслуги перед Батьківщиною, приймаються посвідчення: учасника війни; учасника бойових дій; особи з інвалідністю внаслідок війни.

За документ, який засвідчує, що чоловік (дружина), а в разі їх відсутності – один з батьків або брат чи сестра, дідусь чи бабуся померлого годувальника незалежно від віку і працездатності зайняті доглядом за дитиною (дітьми) померлого годувальника до досягнення нею (ними) 8 років,



приймаються документи про те, що чоловік (дружина) або один з батьків або брат чи сестра, дідусь чи бабуся померлого годувальника незалежно від віку і працездатності, зайняті доглядом за дитиною (дітьми) померлого годувальника до досягнення нею (ними) 8-річного віку (свідоцтво про народження дитини, документи, що підтверджують родинні стосунки, рішення органу опіки та піклування про встановлення опіки або рішення суду інше) та документи, які підтверджують, що особа не працює, зазначені у пункті 2.21 розділу II Порядку № 22-1.

Орган, що призначає пенсію, надає роз'яснення підприємствам, установам, організаціям та особам з питань призначення та виплати пенсій; у разі необхідності – бланки документів; допомогу особам щодо одержання відсутніх документів для призначення пенсії.

Додаток: на 2 арк. на першу та другу адреси.

**Перший заступник Міністра**

**Дарія МАРЧАК**



Радченко Г. Ф., 289-86-77

АСУД "ДОК ПРОФ З"  
МІНСОЦПОЛІТИКИ  
86/0/3-23 від 21.02.2023  
КЕП Марчак Дарія Миколаївна  
58E2D9E7F900307B04000000BC0835005C4DA700  
Підписано: 21.02.2023 19:52:36

